

**VEEL GROTE
AMERIKAANSE
UNIVERSITEITEN
ZIJN BANG
RENDEMENTEN
MIS TE LOPEN
ALS ZE AANDELEN
ALS BP, SHELL
EN EXXONMOBIL
Zouden
VERMIJDEN**

Neem Massey Energy uit Richmond, Virginia. Dat was enkele jaren geleden een van de grootste kolendelvers van de VS. Na een ernstig ongeluk in een van de mijnen in West-Virginia waarbij 29 mijnwerkers omkwamen, raakte de onderneming van het pad af. Concurrent Alpha Natural Resources slokte het bedrijf met de slechte reputatie op voor maar liefst 7,1 miljard dollar. Nu is de gecombineerde onderneming op de beurs nog maar 50 miljoen waard.

En dan Patriot Coal. Dat is een afsplitsing van marktleider Peabody Energy. Patriot is al twee keer in surseance geraakt de afgelopen jaren. Alle beursfondsen in deze sector hebben moeite om hun rekeningen te betalen omdat de prijs van steenkool is gehalveerd. Veel energiebedrijven, vooral de scherp gefinancierde schaliebedrijven in oliebolwerken North Dakota en Texas, verkeren in vergelijkbare

stress met de instorting van de olieprijs. Het delven van grondstoffen is in veel gevallen niet rendabel meer. Maar de bedrijven kunnen niet stoppen omdat ze de kasstroom nodig hebben om de rente op leningen te betalen.

Het eerder genoemde Alpha Natural Resources heeft uitstel van betaling moeten aanvragen. Arch Coal kon vorige maand niet meer aan de verplichtingen voldoen, net als Walter Energy Inc. en James River Coal Company eerder. Arch heeft zich ook verslikt in een achteraf gezien veel te dure overname van International Coal Group voor 3,4 miljard dollar. De meeste Amerikaanse bedrijven worden geherstructureerd. Obligatiehouders, aandelenbeleggers en mijnwerkers betalen een hoge prijs. Het wachten is op de grootste Amerikaanse steenkoolproducent, Peabody Energy (NYSE-code BTU).

Peabody zag zijn beurswaarde met 99 procent afnemen. Het heeft tijd gekocht met de verkoop van activa voor honderden miljoenen dollars in contanten. Of die hevige koersafstraffing voor alle bedrijven terecht is, is de vraag. Want de vooruitzichten voor de sector zijn niet eenduidig slecht. Heel veel slecht nieuws is nu ingeprijsd. Voor belegger George Soros was het koopmoment vorige zomer al daar. Net als topbelegger Leon Black kocht hij aandelen Arch Coal omdat ze volgens hem fundamenteel ondergewaardeerd waren. Maar die beleggingsbeslissing, die gepaard ging met een korte opleving, heeft hem (en zijn volgers) weinig plezier bezorgd.

CONSOL ENERGY

In de VS kwam in 2007 de helft van de elektriciteitsvoorziening van kolen. Dat is nu een derde. In de VS zijn nog 600 kolencentra-

VERKOPERS VAN FOSSIELE AANDELEN

Veel grote beleggers zoals pensioenfondsen en universiteitsfondsen sorteerden de afgelopen maanden al voor op milieumaatregelen tegen fossiele brandstoffen. In heel Amerika eisen studenten van hun universiteitsfondsen dat ze stoppen met beleggen in deze sector. Amerikaanse universiteiten zijn met hun miljardenvermogens

– ‘endowments’ – relevante beleggers die op de voet worden zgevolgd. In totaal hebben ze 450 miljard dollar te beleggen.

Zeker een dozijn universiteitsfondsen heeft onder druk van studenten toegezegd belangen te verkopen. Stanford en de universiteiten van Maine en Washington zeggen steenkool-

bedrijven vaarwel. Dat besluit viel samen met de aankondiging van de Rockefeller-familie – ooit schatrijk geworden in de olie-industrie – om afscheid te nemen van fossiele beleggingen. In het VK besloot de University of Oxford recent om beleggingen in kolen en teerzanden van de hand te doen.

Het fonds van Harvard is met 36 miljard dollar onder beheer het grootste universiteitsfonds van de VS. Vorig jaar protesteerden studenten en alumni hier een week in feloranje T-shirts tegen het beleggingsbeleid. Op spandoeken stond *Harvard Divest Now!*, *Stand on the Right Side of History* en *The Tide is Turning*. Driekwart van de studenten van de eliteuniversiteit is voorstander van ‘desinvestering’. Maar Harvard-voorzitter Drew Faust noemde het ‘absurd’ om aandelen als ExxonMobil en Shell te dumpen terwijl individuen en de gemeenschap op grote schaal een beroep doen op de

producten en diensten van deze bedrijven.

De discussie over het nut van investeringen in bedrijven die groot zijn in vervuilde brandstoffen is al langer gaande. Tegenstanders van fossiele investeringen stellen dat deze aandelen structureel zijn overgewaardeerd. Reserves zouden op termijn waardeloos zijn omdat overheden de uitstoot van emissies aan banden zullen leggen, zoals in Parijs is aangekondigd.

Maar of het tij keert via de universiteitsfondsen en Europese institutionele beleggers is de vraag. Het Harvard-fonds, dat wordt beheerd door een team van extreem goed betaalde mensen, verhoogde zijn investeringen in fossiele brandstoffen dit jaar nog. De meeste grote Amerikaanse universiteiten zijn bang rendementen mis te lopen als ze aandelen als BP, Shell en ExxonMobil zouden vermijden.